

सन २०१५-१६ करिता इको टुरीझम (राज्य)
योजनेतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास
कामांचा नविन बाब प्रस्ताव (२४०६ २२९५)
१) वेरुळ वन उद्यान, जि. औरंगाबाद
२) दौलताबाद वन उद्यान, जि. औरंगाबाद

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्र.निसप्र-२०१५/प्र.क्र.१४२/फ-५
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक - १७ डिसेंबर, २०१५.

वाचा - १. अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांचे पत्र क्र. कक्ष - १/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.३२(भाग-२)/१५१७/१५-१६, दि. १८.११.२०१५
२. अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (निसर्ग पर्यटन व वन्यजीव प्रशासन), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांचे पत्र कक्ष - २२(६)/योजना / प्र.क्र.८४/३२८१/१५-१६ दि. १७.११.२०१५
३. शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं-२०१५ / प्र.क्र.८५/अर्थसंकल्प-३ दि. १७ एप्रिल, २०१५.

प्रस्तावना -

अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) महाराष्ट्र राज्य नागपुर यांनी संदर्भ क्र. १ दिनांक १८.११.२०१५ च्या पत्रान्वये सन २०१५-१६ करिता इको टुरीझम (राज्य) योजनेतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास योजनेअंतर्गत औरंगाबाद वनवृत्तातील वेरुळ वन उद्यान व दौलताबाद वन उद्यान ही दोन पर्यटन स्थळे विकसित करण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर केला आहे.

शासन निर्णय क्र. बैठक २०११/प्र.क्र.१७४/फ-५ दि. २४.१०.२०११ अन्वये प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) यांच्या अध्यक्षतेखालील गठित केलेल्या निसर्ग पर्यटन तज्ज्ञ समितीच्या दिनांक ७.११.२०१५ च्या बैठकीमध्ये सदरहू पर्यटन स्थळाच्या विकासासाठी सन २०१५-१६ करीता एकूण रु. ९२.१८ लक्ष निधी मंजुर करण्याची शिफारस करण्यात आली आहे.

राज्य योजना सन २०१५-१६ करिता इको टुरीझम (राज्य) योजनेतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास योजनेअंतर्गत (२४०६-२२९५) या योजनेअंतर्गत रु. ३१००.०० लक्ष इतका निधी अर्थसंकल्पित आहे. सदर निधीतुन या पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी एकूण रु. ९२.१६ लक्ष निधी मंजुर करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांनी प्रस्तावित केल्यानुसार प्रस्तावनेमध्ये नमूद केलेल्या दोन पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी पुढील प्रमाणे विकास कामांकरीता (एकूण रक्कम रु. ८१.४४ लक्ष) शासन मंजूरी प्रदान करण्यात येत आहे.

१) वेरुळ वन उद्यान जि.औरंगाबाद

(रक्कम रु.लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वन संरक्षक (प्रा) औरंगाबाद	खुलताबाद जि.औरंगाबाद	चैनलिंक कुंपन	७७९ हे.	रु. २४.३७
२			तार कुंपण करणे	२३६ र.मी.	रु.२.१०
३			विविध प्रजाती फुलांचे, औषधी वनस्पतीचे व धार्मिक उपयोगी प्रजाती लागवड करणे पुर्व पावसाळी ते पाचवे वर्षांपर्यंत	५ हे.	रु.१६.९६
४			प्रवेशद्वार व दोन विकेट गेट सह	१	रु.२.५२
५			माहिती फलक लावणे	१५	रु.३.००
६			माहिती व प्रसिद्धी	--	रु.०.५०
७			निसर्ग पाऊल वाट तयार करणे	१७०२ र.मी.	रु.५.५९
८			विद्युत पुरवठा करणे	--	रु.१.००
९			सोलार लाईट	२	रु.०.५०
१०			एकूण		रु.५६.५४

२) दौलताबाद वन उद्यान जि.औरंगाबाद

(रक्कम रु.लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वन संरक्षक (प्रा) औरंगाबाद	खुलताबाद जि.औरंगाबाद	वन उद्यानाची साफसफाई करणे, गवत काढणे, बांबु काढणे, बालोद्यानामध्ये मुरुम टाकुन पसरविणे, झाडांच्या वाळलेल्या फांद्या छाटणे, सिमेंट बेंच दुरुस्त करणे, विहीरी भोवती साफसफाई करणे, झाडांना गेरु चुना लावणे.	--	रु.३.००
२			निसर्ग पाऊल वाट तयार करणे	--	रु.१०.३५
३			रोपवाटिका लेबरशेड दुरुस्ती	--	रु.२.९९
४			उद्यानाचे मेन गेट दुरुस्त करणे	१	रु.०.६४

५		सुरक्षा रक्षकाचे केबीन व टिकीट काऊंटर तयार करणे	१	रु.२.९९
६		निरीक्षण मनोन्याची रंगरंगोटी करणे	--	रु.०.३६
७		लहान विकेट गेट लावणे	१	रु.०.२०
८		ओट्यांची दुरुस्ती करणे	--	रु.०.७३
९		उद्यानात अस्तित्वात असलेल्या दोन पॅगोड्यांची रंगरंगोटी व डागडूजी करणे	२	रु.१.६४
१०		माहिती फलक लावणे	१०	रु. २.००
११		एकूण		रु.२४.९०

वरील पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी एकूण रु.८१.४४ लक्ष (रु.ऐक्याएँशी लाख चौरेचाळीस हजार फक्त) इतक्या रक्कमेस पुढील प्रमाणे उद्दिष्ट निहाय खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(रक्कम लाखात)

अ.क्र.	पर्यटन स्थळाचे नाव	उद्दिष्ट निहाय अनुदान			एकूण
		०२-मजुरी	२१-पुरवठा व सामग्री	५०-इतर खर्च	
१	वेरूळ वन उद्यान	रु.२८.२७	रु.१४.१४	रु.१४.१३	रु.५६.५४
२	दौलताबाद वन उद्यान	रु.१२.४५	रु.६.२३	रु.६.२२	रु.२४.९०
३	एकूण	रु.४०.७२	रु.२०.३७	रु.२०.३५	रु.८१.४४

१. उपरोक्त खर्च विहीत कार्यपद्धतीनुसार तसेच अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर उपलब्ध मासिक निधी प्रवाहानुसार खर्च करण्यात यावा. तसेच सदरहू विकासाची कामे सन २०१५ -१६ या आर्थिक वर्षात पूर्ण करण्यात यावीत. सदरहू रक्कम खर्ची पडल्यानंतर त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

२. प्रस्तावित कामातील पॅगोडा बांधणे, कर्मचाऱ्यांचे निवासस्थान, पर्यटकांना बसण्यासाठी बाक इ. कामांमध्ये लोखंडी सहित्या ऐवजी निसर्गपूरक असलेले साहित्य (उदा.बांबू इ.) चा जास्तीत जास्त वापर करावा व त्या अनुषंगिकच निधी खर्ची पडेल याची दक्षता घ्यावी.

३. प्रस्तावित सर्व कामांना सक्षम प्राधिकारी यांची तांत्रिक व प्रशासकीय मंजूरी आहे याची खात्री करूनच कामे करावीत. तसेच सदरहू कामे करताना वन (संवर्धन) कायदा १९८०, भारतीय वन अधिनियम १९२७, वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ मधील तरतुदींचा भंग होणार नाही तसेच सर्वोच्च न्यायालय/उच्च न्यायालय/केंद्र शासनाच्या व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरण यांनी दिलेल्या मार्गदर्शक सुचना /आदेशांची अवहेलना होणार नाही याची सुद्धा दक्षता घ्यावी.

४. सदरहू निधी सन २०१५-१६ साठी मागणी क्र.सी- ०७-२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (०२)(०६) इको टुरिझम (राज्य) (२४०६ -२२१५) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. यामध्ये कोणतीही वित्तीय अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

सदरहू शासन निर्णय शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं-२०१५ /प्र.क्र.८५/अर्थसंकल्प-३ दि. १७ एप्रिल, २०१५, अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५१२१७११४०२१५८१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अनिल धस)
कक्ष अधिकारी
महसूल व वन विभाग

प्रति,

- १) प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन बल प्रमुख) महाराष्ट्र राज्य, नागपुर
- २) प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन्यजीव) महाराष्ट्र राज्य नागपुर
- ३) अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास) महाराष्ट्र राज्य, नागपुर
- ४) मुख्य वन संरक्षक (प्रादेशिक) औरंगाबाद
- ५) महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा परिक्षण) मुंबई / नागपुर
- ६) जिल्हा कोषागार अधिकारी, औरंगाबाद
- ७) कक्ष अधिकारी (व्यय-१०) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८) ब-१/फ-१/फ-२ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) निवड नस्ती (फ-५).